

waterpeil

Nieuwe KRW-Verkenner: één tool, één taal

Waterbeheerders hebben 2015 op hun netvlies staan. Volgens de Kaderrichtlijn Water moet de tweede generatie stroomgebieds-beheersplannen dan gereed zijn. Reden om een belangrijk hulpmiddel te herzien dat grip geeft op beheersmaatregelen: de KRW-Verkenner.

Bas van der Wal van STOWA, en Joost van den Roovaart, adviseur Deltares

De KRW-Verkenner is een rekeninstrument dat inzicht geeft in de gevolgen van maatregelen in het watersysteem. Gevolgen voor de waterkwaliteit en de ecologie, op het niveau van waterlichamen of stroomgebieden. Het instrument integreert en combineert diverse rekenmodellen, kennisregels, gebiedsgegevens, emissiegegevens en hydrologische gegevens. Vooral de kennisregels zijn belangrijk: ze zijn gebaseerd op talloze waarnemingen en ze leggen relaties tussen maatregelen die waterbeheerders kunnen nemen en de ecologische toestand van water. Ook de effecten van bijvoorbeeld klimaatverandering of mestbeleid kunnen worden doorge-rekend. In 2012 moet een nieuwe, verbeterde versie van de KRW-Verkenner beschikbaar zijn. Waterbeheerders kunnen dan eenvoudiger vaststellen welke combinatie van maatregelen de

grootste ecologische winst geeft in hun beheersgebied. Aan die nieuwe versie werkt Deltares samen met projectpartners Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en Alterra, in opdracht van STOWA, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, PBL, het Waterschapshuis en het Informatiehuis Water.

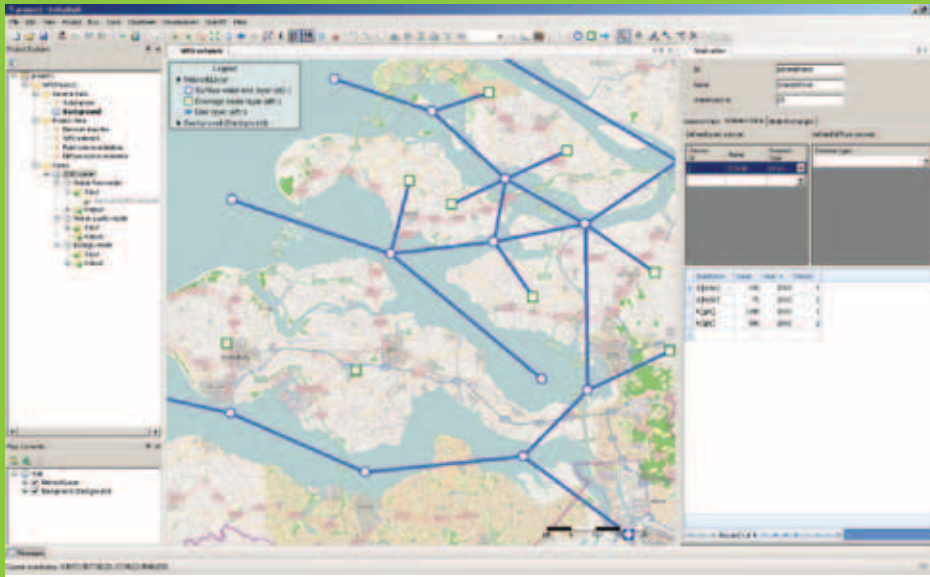
Afwegingen

Ecologisch gezonde watersystemen zijn het doel van de Kaderrichtlijn Water. In hoeverre wordt dit doel met het gevoerde beheer bereikt? "Beheerders willen hun geld doelmatig inzetten", benadrukt Bas van der Wal van STOWA. STOWA vertegenwoordigt de waterschappen in het project en is, net als het ministerie van I&M, een belangrijke financier van de KRW-verkenner. "De maatregelen van de eerste serie stroomgebiedsbeheersplannen kosten

Nederland zo'n 4,2 miljard euro. Wat leveren ze eigenlijk op? De KRW-Verkenner geeft inzicht in de effectiviteit van maatregelpakketten en maakt een kosten-batenafweging mogelijk."

Uitbreidingen

Versie 1 van de KRW-Verkenner bood eenvoudige modellering, gebaseerd op een beperkt aantal gegevens. Uitkomsten kwamen vaak nog niet overeen met wat waterbeheerders op basis van eigen ervaringen en kennis logisch vonden. Om die ervaring en kennis te benutten, zijn gebruikers betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe KRW-Verkenner. In de gebruikersgroep zijn behalve waterschappen en Rijkswaterstaat ook kennisinstituten, universiteiten en ingenieursbureaus vertegenwoordigd. Het projectteam heeft hun wensen geïnventariseerd, laat hen oefenen met

Een indruk van de user interface van de nieuwe KRW-Verkenner.

demoversies en verwerkt feedback. Een landelijke pilot is gaande, gebiedspilots volgen in de tweede helft van 2011. Projectleider Joost van den Roovaart van Deltares: “Chemische informatie was al vrij goed in de eerste KRW-Verkenner verwerkt. In de vernieuwde versie is de hydrologische modellering verbeterd en zijn de databases met kennisregels sterk uitgebreid. Gebruikers kunnen nu ook stofbalansen berekenen en uitkomsten eenvoudiger vergelijken met eigen gegevens. Het moet mogelijk worden om verschillende applicaties aan te haken, waaronder een kosten-batenanalyse of een gedetailleerd hydrologisch model.” Tijdens het vernieuwingsproces komt vanzelf naar boven waar lacunes zitten in de informatievoorziening en behoefte bestaat aan nieuwe sets gegevens

Gebruikersvriendelijk

De nieuwe KRW-Verkenner wordt zó ontwikkeld dat hij geschikt is voor diverse gebruikers op verschillende schaal-

niveaus. Rijkswaterstaat en DG Water hebben behoefte aan een applicatie die landelijk dekkend is. Daarmee kunnen zij bijvoorbeeld doorrekenen wat de effecten van nieuw mestbeleid zijn voor een heel stroomgebied en of KRW-doelstellingen op tijd worden gehaald. Regionale beheerders kunnen de effecten van maatregelen bekijken op het niveau van waterlichamen.

“Je moet niet proberen om vanuit één sloot de toekomst van het hele watersysteem te voorspellen”, lacht Van der Wal. “Om die reden is de database gevuld met rond de tweehonderdduizend waarnemingen. Meten is weten. Hoe meer betrouwbare gegevens je in het model stopt, hoe groter de kans dat een voorspelling klopt.”

Regionale beheerders hebben ook behoefte aan een tool die inzicht geeft op kleinere schaal. Wat is het effect van baggerwerkzaamheden op de waterkwaliteit in een polder? Wat betekent de aanleg van een natuurvriendelijke

oever voor de waterflora en -fauna ter plekke? Van den Roovaart: “De waterbeheerders werken daarom parallel aan een KRW Volg-en-Stuursysteem dat lokaal maatwerk mogelijk maakt. Het plan is om de KRW-Verkenner aan te sluiten op het Volg-en-Stuursysteem, zodat beide systemen elkaar kunnen aanvullen en versterken.”

Eenheid

Tijdens gesprekken met lokale beheerders is Van den Roovaart opgevallen dat er zoveel ‘eigen wijsheid’ heerst. “Ieder heeft zijn eigen kennis en regels en gebruikt eigen methodes. Belangrijk nevendoeel van de KRW-Verkenner is om deze ‘eigen wijsheden’ op te schalen naar een gezamenlijke wijsheid.” Van der Wal: “De applicatie is ook een communicatie-instrument dat waterbeheerders en beleidsmakers dwingt een gemeenschappelijke taal te spreken.” De KRW-Verkenner brengt eenheid in verscheidenheid.

Voor meer informatie:

Bas van der Wal,
b.van.der.wal@stowa.nl

Joost van den Roovaart,
joost.vandenroovaart@deltares.nl

www.krwverkenner.nl

“Je moet niet proberen om vanuit één sloot de toekomst van het hele watersysteem te voorspellen.”